

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare

(3 kap 19b§ kommunallagen)

Staffanstorps kommuns program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare omfattar all verksamhet där kommunen är huvudman. Riktlinjerna i programmet gäller under innevarande mandatperiod 2015- 2018 och ska omprövas och vid behov revideras under nästa mandatperiod.

1 Lagstiftning

Kommuner får enligt kommunallagen (KL 3 kap 16 §) lämna över verksamhet till privata utförare. Kommunen är fortfarande såsom huvudman ansvarig gentemot medborgarna för sådana verksamheter, på samma sätt som för verksamheter som drivs i egen regi. Enligt KL 3 kap § 19 ska kommunen kontrollera och följa upp den verksamhet som genom avtal har lämnats över till privat utförare.

Genom en ändring i kommunallagen (KL 3 kap § 19 b) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare.

Kommunen ska, då avtal sluts med en privat utförare, se till att i avtalet säkra att information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i verksamheten som överlämnats görs tillgänglig (KL 3 kap § 19a).

2 Syfte och definition

Syftet med att fullmäktige beslutar om ett program är att åstadkomma struktur och styrning över uppföljning och kontroll samt krav på återkoppling till brukare och allmänhet.

För att uppnå detta ska kommunfullmäktige anta ett program som omfattar de kommunala verksamheter som tydligt riktar sig till och rör medborgarna. Det kan handla om såväl hela verksamheter som delar av en verksamhet som har stor betydelse för medborgaren/brukaren.

Privat utförare definieras i lagen (KL 3 § 18c) som en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. Som juridisk person räknas aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk eller ideell förening eller stiftelse. Även idéburna organisationer och kooperativa föreningar kan vara privata utförare.

Med privata utförare avses inte ett hel- eller delägt kommunalt bolag. Inte heller stiftelser som kommunen bildat ensam eller tillsammans med någon annan.

Privata aktörer blir oftast privata utförare genom avtalstecknande efter en offentlig upphandling, lag (2007:1091) om offentlig upphandling, lag (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporttjänster eller posttjänster eller genom införda valfrihetssystem lag (2008:962) om valfrihetssystem.

Programmet ska inte omfatta fristående skolor och förskolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och därmed inte upphandlad verksamhet utan reglerad genom godkännande enligt skollagen.

3 Avgränsning

I Staffanstorps kommun gäller programmets riktlinjer för alla de verksamheter där kommunen upphandlar utförare. Efter som riktlinjerna ska tillämpas vid upphandling av verksamhet kan de inte få genomslag i redan gällande avtal. De krav som ställs kan endast påverka förfrågningsunderlag och avtal som ligger framåt i tiden. Arbetet med uppföljning och insyn kommer att successivt införas efter hand som nya avtal träffas.

4 Nämndernas ansvar

I KL 6 kap § 7 regleras nämnders ansvar.

7§ Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av 3 kap. 16 § har lämnats över till någon annan.

Varje nämnd ansvarar således för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar för att detta regleras i de avtal och uppdragsbeskrivningar som träffas med privata utförare.

I avtalen ska ställas krav på att utföraren ska medverka vid uppföljning genom att lämna de underlag (i form av t ex brukarenkäter) som nämnden bestämmer. I avtalen ska också allmänhetens insyn i verksamheten regleras.

5 Riktlinjer för uppföljning

Varje nämnd ska utifrån detta program utarbeta anvisningar för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp.

Anvisningarna ska innehålla:

- En beskrivning av nämndens uppföljningsansvar utifrån tecknade avtal
- Vad som ska följas upp – för verksamheter kan finnas särskilt viktiga nyckeltal, alt policy som ska följas
- Formerna för uppföljning
- Ansvar och tidplan
- Hur uppföljning ska återredovisas till nämnden

Uppföljningen ska ske systematiskt och ändamålsenligt samt dokumenteras för redovisning till nämnden.

Nämnden måste ta ställning till vilken typ av uppföljning som ska användas eftersom verksamheten kan ha olika utgångspunkter och uppföljningen då ska anpassas. Exempel på uppföljningsformer kan vara

- Avtalsuppföljning utifrån upphandling, lagar och regler
- Uppföljning kopplad till kommunfullmäktiges mål
- Brukaruppföljningar
- Oanmälda besök i verksamheten
- Uppföljning av utförarnas ekonomiska status – riskbedömning

6 Allmänhetens insyn

Av KL 3 kap § 19a framgår att kommunen ska se till att när avtal sluts med privat utförare ska i avtalet tillses att kommunen får ta del av den information som behövs för att ge allmänheten insyn i verksamheten.

Nämnderna ska i upphandlingsunderlag och därefter följande avtal skriva in att utföraren ska lämna den information som kommunen begär. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådana uppgifter som inte strider mot lag eller författning eller kan anses vara företagshemligheter.

Informationen som efterfrågas ska ha en koppling till upphandlingen/avtalet och den verksamhet som utförs. Information som kan begäras är exempelvis rörande kvalitet, avvikelser, årsredovisning. Allmänhetens rätt till insyn innebär inte rätt att direkt får ut handlingar från utföraren utan det är endast kommunen som kan begära ut uppgifter. Uppgifterna som kommunen begärt och erhållit blir allmänna handlingar i kommunen.

Staffanstorps
kommun

4(4)

Insynen tillgodoses också genom att brukarenkäter m.m. publiceras på staffanstorp.se. Respektive nämnd ansvarar löpande för att vidareutveckla jämförelsetjänsten med ytterligare uppföljningar som berör allmänheten.